

טיפים ללומדי הדף היומי מסכת בבא בתרא מדף ק' עד דף ק"ז י"ב עד י"ט כסלו תש"ע על פי הספר: "שיעורים בהגדות חז"ל" של הרב חנוך גבהרד קובץ מס' 025

רבינו להכניע את האויבים ולעשות את הכיבוש לקל ופשוט (משכ"ח דברים לב/מט).

זו גם "חנוכת הבית" שאנו מתחילים לגור בו ב"רגל ימין" ובעריכת סעודת מצווה המשמחת אלקים ואדם, ומעתה פשוט וקל יותר יהיה להמשיך כך את המגורים. אלה גם ה"סימנים" של ראש השנה, שבהם אנו פותחים את תחילת השנה באופי חיובי.

משל למה הדבר דומה? בשכונה הוחלט להקים מפעל חשוב וחיוני, והטילו על אחד התושבים לגייס את הממון הנדרש לכך.

חכך ה"מתרים" בדעתו; אם אספר לנדיבי-לב את נחיצות העניין, הם ודאי ישמחו להטות שכס, אבל כיצד אגש אליהם? הרי הרבה אנשים משחרים לפתחם יום-יום, ומאחר והם כבר שבעים משמוע סיפורים, הם מעמידים גבאי צדקה שאינו שומע את הסיפור, אלא חופן השטרות נמצא דרך קבע בידיו, וכל מי שבא אליו, מקבל שטר בודד, בין אם מדבר או שותק. כך שדיבורו הארוך אינו אלא טירחה גם למבקש, גם לשומע וגם לשאר מבקשי הנדבה העומדים בתור.

חושב המתרים על "פטנט", שבו יאמר משפט מחץ מעורר השתאות וסקרנות. בכך יצליח להיכנס אל נדיב-הלב, וכשהוא יישב אצלו, כבר תהיה לו אפשרות לספר לו על אודות המבצע.

כלומר: יש צורך רק להשחיל את הרגל, השאר כבר יבוא ממילא.

זה מה שאמר הקב"ה לאברהם:

מסכת בבא בתרא דף ק/א
התהלך בארץ כדי שיהיה נח לכבוש אותה.

הקב"ה אמר לאברהם אבינו: "קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה, כי לך אתננה" (בראשית יג/ז). הליכה זו של אברהם אבינו בארץ ישראל, לא נעשתה לצורך קניין, אלא משום חביבותו של אברהם, אמר לו הקב"ה כך, כדי שעל ידי הילכו, יהא נח לכבוש את הארץ לפני בניו, מפני שהוא כבר התחיל את תהליך הכיבוש, ואיש לא עמד בפניו, כך יהיה ההמשך, כאשר ישובו בניו עם יהושע בן נון בצאתם ממצרים, הם יסתערו על הארץ ויכבשו אותה באותה קלות כמו שהיתה ההתחלה, כאשר אברהם אבינו התהלך בה להנאתו לפני שנים ארוכות.

נושא זה נקרא: "מעשה אבות - סימן לבנים", כלומר: מעשיהם של האבות הם פתיחות והתחלות לתהליכים שעתידיים להתרחש על בניהם, והאופי שעשו זאת האבות הוא יהיה גם לבניהם (תורת ה' תמימה לרמב"ן). על כן צעד אברהם אבינו בשמחה וטוב לבב לכל אורך ורוחב ארץ ישראל.

מהטעם הזה אמר ה' למשה: "עלה אל הר העברים הזה - - - וראה את ארץ כנען אשר אני נותן לבני ישראל לאחוזתה" (דברים לב/מט). פעולה זו נעשתה כדי שהארץ תהיה נוחה להיכבש לפני בני ישראל, למרות שראייה אינה נחשבת לקנין (ב"מ ב/א), בכל זאת הועילה הבטת משה

מנחמים את הנפטר. לא די להעצר פעם אחת, אלא יש לעשות זאת לפחות שבע פעמים, כי אין פוחתים משבעה מעמדות ומושבות למת, כלומר: שבע פעמים לעצור ולשבת, לומר דברי ניחום אחדים, לקום ולהמשיך את המסע, שוב להעצר ולשבת, לומר דברי הספד ולהמשיך, ושוב לעצור לומר דברי צער תוגה ובכי, ושוב להמשיך המסע, שוב להתעכב לעורר לתשובה ולחשבון נפש ולהמשיך. שוב לעצור לומר צידוק הדין ולהמשיך. כך צריך לעשות לפחות שֶׁבַע פעמים, ככל שאוזן האבלים והמלווים קשבת, אפשר לעשות יותר מעמדות, כשההנחיה היא לפחות שבע, כנגד שבע פעמים המילה "הבל" המופיעה בפסוק השני של ספר קהלת. ככל שצוות המלווים יותר חכם, הוא יודע לגוון את האופנים שלא יהוו מעמס וטירחה, וככל שהם יותר רגישים, הם גם יודעים שלא להוסיף יותר מהצורך. הממוצע הוא עד שבע פעמים, זה לא יותר מדאי קצת ולא יותר מדאי הרבה. אלא זה פועל על הנפש בדיוק את מה שהתנחומים צריכים לעשות.

מסכת בבא בתרא דף ק/ב אין פוחתים משבעה מעמדות ומושבות.

שלמה המלך בחר לציין מיד עם פתיחת ספרו את ה"הבל" הכללי בכל הקשור אל הגשמיות, והדגיש אותו דווקא שבע פעמים. המספר שֶׁבַע הוא שֶׁבַע, שהגיע להשלמה פיזית רצויה. השש פוגש את העולם בכל שש צלעות הקוביה, והשבע מגדיר את "נשמת" אותו חפץ, בהגדרה הנותנת שֶׁבַע וסיפוק. לכן כל חוקי הטבע כלולים ב"שבע", החל משבעת ימי בראשית, ושבעת הרקיעים, וכן בהנהגת הקב"ה את עולמו - עיקר ההנהגה היא בשבע הספירות של 'חג"ת נהי"ם'. כך גם שבעת מדורי הגיהנם, שבעה השמות

"אתה הכנס רגל אחת, השאר יבוא כבר ממילא".

מסכת בבא בתרא דף ק/ב

דרך ערי מקלט שלשים ושתים אמות. הרוחב המופלג הזה נועד כדי להיטיב עם הבורח, שיזדרז להגיע לעיר המקלט בעוד מועד.

יש לשאול: הרי דרך כה משובחת מיטיבה גם עם הרודף! היא תועיל לגואל הדם לתפוס את הבורח טרם הגיעו למחוז חפצו? תשובה לשאלה זו נוכל לענות לעצמינו לבד, אחר שנכיר את הפער העצום במנטאליות שבין הרוצח בשגגה לבין גואל הדם.

הרוצח לא שם לב שידית הגרזן רופפת, לא ראה שמישהו נמצא תחת העץ, אינו משגיח על מעשיו, לא יודע לקחת אחריות, גם במנוסה לעיר המקלט הוא זקוק לעזרה, לכבישים רחבים ולשלטי הכוונה. אבל גואל הדם, קם לבדוק מי אחראי למחדל, וכיצד אפשר לסלק כאלה שלומיאליים מהחברה. הוא אינו זקוק לכבישים, לדרכים ולתמרורים, הוא מכיר את כל קיצורי הדרך לעיר המקלט. לכן אם נשתדל להיטיב במידת האפשר עם הבטלן, קיים סיכוי שהוא יצליח להגיע לעיר המקלט בטרם יגיע דבר האסון לאוזן גואלי הדם, המבקשים לקחת את החוק לידיהם. יישב שנים אחדות בעיר המקלט בין הלוויים החכמים, וילמד מהם זהירות ואורחות חיים.

מסכת בבא בתרא דף ק/ב הבל הבלים הכל הבל.

כהמשך לדיני זכות הרבים להלך ברשות היחיד במקרים מיוחדים, כגון ללוות נפטר לבית הקברות, מבואר במשנה שבדרכם חזרה מהקבר, מתאספים המלווים ל"מעמד" שבו

אל השבע, וכך גם החכמים המשיכו בזאת וקיבעו את השבע כמרכז לנושאים רבים מאד. כאשר בחר שלמה לציין את כל מאורעות העולם בשבעה הבלים, הוא סגר כל אפשרות של אשליה על איזושהי פינה חבויה, שאולי היא אינה

של יצר הרע, שבע רוחות הטמאה הקיימות בעולם, שבע הדרגות בסולם הצלילים. אכן ערכה המספרי של המלה: "גשם" = גשמיות בגימטריה הוא 343, בדיוק הכפולה של שבע כפול שבע כפול שבע, דהינו שבע מוחלט. מהטעם הזה קבעה התורה הקדושה, הרבה ממצוות התורה בקשר כלשהו

נושאים אלה על פי סדרת הדף היומי

נלקחו מתוך סדרת הספרים:

"שיעורים בהגדות חז"ל"

על פי סדר הספר "עין-יעקב"

תשעה-עשר חלקים.

אפשר להשיג אצל:

משפחת גבהרד

רח' משך-חכמה 35

מודעין עילית. מיקוד 71919

טלפון: 08-9744666

מבצע על כל הסדרה: משלוח עד הבית!

"המשלוח עלינו"

לזיכוי הרבים מצוה להפיץ דף זה,

כהקדמה לשבוע של הדף היומי העולמי

אתגאות:

gebhard@bezeqint.net

ל222 את מ"ז ישירות את'2ה סאכמ:

ETGAR11@neto.bezeqint.net

